

Skyltning på KTH

Planering och beskrivning

Del 2 Fasadskyltning – 2019

Innehåll

Del 2 - fasadskyltning

5	Inledning
6	Planering och anskaffning
7	Typsnitt
8	Logotyp
9	Fasadskyltning
11	Placering
12	Belysning
13	Montage

Inledning

Den övergripande bilden av skyltningen inom KTH campus bör framstå som enhetlig och med estetisk höjd. Fastighetsskyltningen är en tidig del i hänvisningskedjan och som ger ett starkt förstaintryck på besökaren.

Skytningens riktlinjer skall passa både institution och extern hyresgäst och har därför något vidare frihetsgrader jämfört med den övriga hänvisningsskyltningen. Skyltningen hålls visuellt samman av några grundläggande karaktärsdrag som samtidigt ger den dess estetisk höjd. Vid närmare granskning kan man dock notera att det finns variation på grundtemat "frilagda texter och metall".

Fastigheternas karaktär är starkt varierande inom campusområde men samhörigheten är viktig att markera. Intentionen i skyltningen är stramhet med en estetik som passar både gammal och ny arkitektur kombinerat med modern teknik.

Detta dokument ersätter tidigare:
Skyltning på KTH,
Planeringsunderlag och anvisningar
Av Erna Gustavsson, BLP arkitekter, Stockholm .

Samråd har skett med Akademiska Hus

Dokumentet har sammanställts av Björn Tegnell,
Corone AB genom White Arkitekter AB.
2019-06-10

Planering och anskaffning

Riktlinjer

KTH:s skyltriktlinjer ligger till grund för planering och beställning av skyltning. Dokumentet är framtaget för att organisera planeringen och hanteringen av skyltningen i området.

Kostnadsansvar och skötsel

Externa företag som sätter upp skyltar på fasad ansvarar för dess underhåll. Annan utvändig skyltning ansvaras för av fastighetsägaren.

Områdesgemensam utformning

KTH:s område strävar efter att få en estetisk helhet och framstå som välorganiserat utbildningssäte. Det är därför av vikt att skyltningen för de olika fastigheterna med ibland utomstående hyresgäster har en grundläggande grafisk identitet. Samråd tidigt i förändringsfasen mellan dessa hyresgäster och KTH:s Universitetsförvaltningen, Miljö- och byggnadsavdelningen är nödvändigt för att undvika konflikt.

Ny- och ombyggnation av fastigheter leder till behov av ny skyltning. Planering av omfattning och placering görs i samråd med fastighetsägare, arkitekt och ansvarig person på KTH GVS/SRF-Fastighetsgrupp. En plan över skyltningen utvärdigt och i fastigheten skall upprättas. Detta skyltprogram ligger till grund för planeringen.

Godkännande

Alla skyltar skall godkännas av KTH GVS/SRF-Fastighetsgrupp. Vissa skyltar kräver bygglov vilket görs i samråd med KTH GVS/SRF-Fastighetsgrupp.

Bygglov

Bygglov söks hos Stockholms stadsfastighetskontor.

Skyltar som skall sökas lov för:

- *Fasadskyltar*
- *Stora hänvisningsskyltar längs vägar och stråk*
- *Fasadhängda skyltar i större format.*

Lathund

- *Planering i samråd med KTH GVS/SRF-fastighetsgrupp.*
- *Alla skyltar skall godkännas.*
- *Grafiska riktlinjer skall kontrolleras före utformning.*
- *Bygglov skall sökas.*
- *Lokalt ansvarig för varje fastighet/institution.*

Typsnitt

Generellt används "The Sans" ett linjärt typsnitt med tydliga och lättlästa bokstäver med öppna former samt en dynamisk karaktär som tilltalar ögat.

I situation där fastighetens karaktär är radikalt annorlunda eller att antikvariska hänsyn måste beaktas kan detta frångås efter diskussion med KTH GVS/SRF- Fastighetsgrupp. I sådana situationer skall typsnitt av sådan karaktär väljas att läsbarheten kvarstår.

The Sans
The sans
The Sans

1234567890,.!?!&
abcdefghijklmnopqrstuvwxyzåäö
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÅÄÖ

Font som används i skyltningen.

The Sans - Plain ABCDEFGHIJ/abcdefghijklmnopqrstuvwxyz-1234567890

The Sans - Semibold ABCDEFGHIJ/abcdefghijklmnopqrstuvwxyz-1234567890

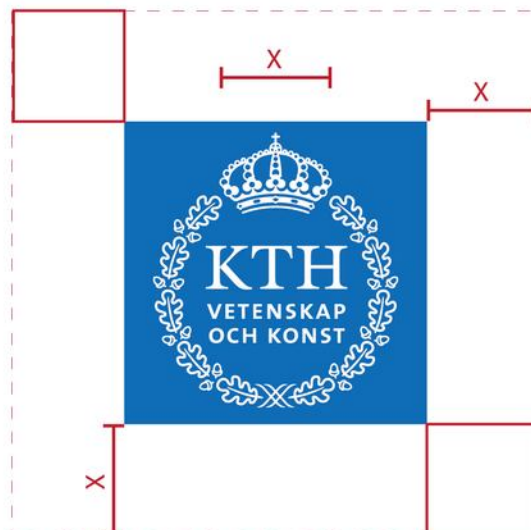
The Sans - Black ABCDEFGHIJ/abcdefghijklmnopqrstuvwxyz-1234567890

De olika vikter av The Sans som används i skyltningen.

Logotyp

KTH:s logotyp har restriktioner som skall följas.

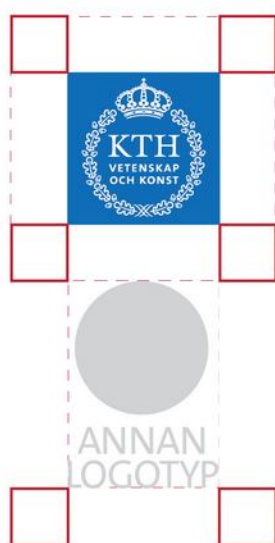
- Runt logotypen ska det finnas en frizon, som mäts och är lika med kronans bredd. Frizonen är mini-miavståndet till annan grafik, text eller bild. Syftet är att säkra igenkänning av logotypen och att eventuella tillägg, adresser eller dekorer inte ska uppfattas som en del av logotypen. Samma minimiavstånd gäller till ytterkanterna på det material där logotypen ska placeras. Minsta tillåtna storlek på logotypen är
- 15x15 mm för print.
- Där andra logotyper skall samverka skall utrymmet mellan logotyperna vara en kronbredd.
- Den blå versionen av logotypen är vår primära och det är den som främst ska användas i all vår kommunikation. I undantagsfall som vid trycktekniska begränsningar så kan den svarta logotypen användas.
- Båda logotyperna ska primärt användas mot vit bakgrund.
- Fullständiga riktlinjer kring användandet av logotypen finns hos KTH Kommunikationsavdelning.

Utrymme som skall finnas kring KTH:s logotyp.

KTH BLÅ

PMS 2935 C, CMYK 100/55/0/0, RGB 25/84/166

Utrymme som skall finnas mellan olika logotyper i vertikal placering.

Utrymme som skall finnas mellan olika logotyper i horisontell placering.

Fasadskyltning

All större verksamhet inom campusområdet bör vara tydligt utmärkt för att tillgängligheten och orienterbarheten skall bli så god som möjligt. I enlighet med tradition i campusområdet rekommenderas skyltning med frilagda bokstäver och symboler gjorda i metall.

Skyltning där text placeras på någon typ av bakgrund undviks.

Utformning

Metallskylt i valfri metall med estetik anpassas till fastighetens fasad och karaktär används. Metalltyp väljs efter kriterierna funktion, estetik och hållbarhet. Metaller som tidigare används i området är koppar, aluminium, mässing och rostfritt stål. Ytbehandling av skylt är en del av utformningen som påverkar utseendet väsentligt. Skylt utformas med frilagda bokstäver. Frihetsgraderna i utformningen av logotyp och skylt kan variera från enkla tunna utskurna bokstäver till extruderade kraftfulla mer karaktärsstarka.

Fasadskyltningen kan delas in i två typer:

Institutioner

Alla verkssamma institutioner har möjlighet att skylta sin verksamhet på den byggnad som ses som huvudbyggnad. En väl tilltagen skylt i storlek som placeras estetiskt på fasaden.

Utformningen

- *Metallskylt som monterad på distans.*
- *Belyst metallskylt skall vara ljussatt med bakomliggande ljus eller lysande kant.*
- *Typsnitt enligt ovan riktlinjer.*
- *Eventuella officiella symboler utförs likartat.*

Befintliga alternativ

Externa institutioner och utvecklingsföretag

Utomstående aktörer har möjlighet att skylta sin verksamhet på den byggnad som ses som huvudbyggnad. En väl tilltagen skylt i storlek som placeras estetiskt på fasaden.

Utformningen

- *Metallskylt monterad på distans.*
- *Belyst skylt skall vara ljussatt med bakomliggande koronaljus eller sidolysande belysning.*
- *Typsnitt och eventuella symboler kan användas mer fritt i enlighet med utformningen av respektive företag.*

Placering

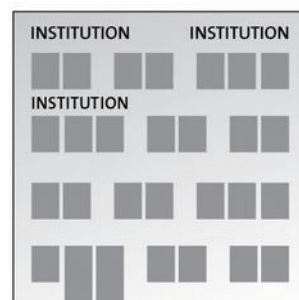
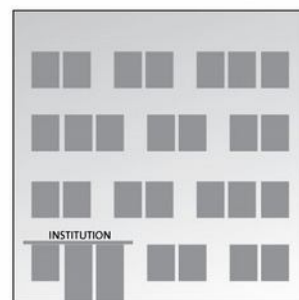
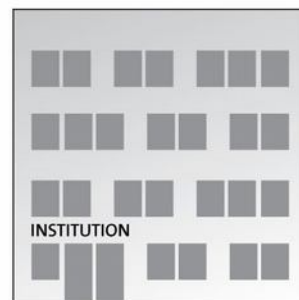
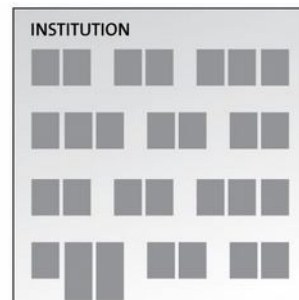
Placeringen är avgörande hur skylten kommer att uppfattas i kombination med utformningen. Korta namn och symboler placeras med fördel högt på fasad, medan långa namn och detaljerade logotyper gör sig bättre när man ser dem på kortare avstånd. Exempelvis på entrétak eller ovan entrén.

Skyltning skall placeras så att den harmoniserar med utformningen på fastigheten:

- *Högt upp på fasad.*
- *Strax över entrén på väggen*
- *I framkant på entrétaket.*
- *I kombination med annan skylt - högt upp på fasad eller mellan fönsterband.*

Vanligt förekommande är att placera skylten mellan fönsterbanden med tydlig distans upp och ned som ger skylten utrymme att synas. Utrymmet gör även att belysningen får möjlighet att ge önskad effekt då det är mörkt.

Placeringen av skylten ska även ta hänsyn till naturliga siktlinjer i området så att skylten kan ses på långt håll och från den vinkel som är mest trafikerad.

Belysning

Skyltning på fasad bör ha någon form av belysning för den mörka delen av dygnet. Rekommenderat är då belysning i eller bakom skylt mot fasad. Så kallad koronaljus.

Koronaskylt Belysningen monteras på baksidan av bokstaven och lyser upp fasaden. Ljusskenet blir som ett koronasken där skylten syns som en svart siluett mot den belysta väggen. Rekommenderas endast för ljusare fasader.

Kantbelyst skylt. Skylten ges lysande kanter, vilket förstärker formen när det är mörkt. En vacker effekt med mycket tydligt karaktär både dag och nattetid. Rekommenderas för alla typer av fasader.

Icke lysande skylt.

I de fall skylt helt utan belysning föreskrivs skall den placeras så att kringvarande ljus ger önskvärd kontrast för att läsa skylten, även under den mörka perioden av dygnet.

Monteras skylt på tak eller skärmtak kan en extern belysningsarmatur användas, med förbehåll att den då monteras dold för betraktaren. Rekommenderat är att en LED-ljuskälla används och placeringen görs något framför skylten och belyser skylten snett uppåt. Skälva skylten kommer då att monteras något indraget och upphöjt.

Belysningsarmaturer på utskjutande arm undviks.

Skyltbelysning som undviks överlag.

Exempel på monterad belysning i framkant.

Skylt dagtid.

Tunn metallskylt på distans montage.

Extruderad metallskylt på distansmontage.

Extruderad skylt på distansmontage med ljuskant.

Skylt nattetid.

Tunn metallskylt med koronaljus.

Extruderad metallskylt med koronaljus.

Extruderad skylt med ljuskant.

Montage

Fasadskylt skall monteras på ett estetiskt sätt. Föreslagna skylttyper rekommenderas för montage på fasad, antingen direkt eller på distans så en skuggverkan på fasad uppstår i dagsljus. Distansmontage förstärker skyltens karaktär och visibiliteten ökar. Montaget skall ta hänsyn till fastighetens fasad som i vissa fall kan vara känslig för åverkan. Detta gäller framför allt putsade eller panelklädda fasader. Alternativa skyltlösningar inom skyltprogrammets ramar bör då prövas.

Montage med stativ och förfulande montage-
detaljer undviks.

Utförande av montage

- *Skyltningen monteras direkt på fasad eller på kort distans.*
- *Kabeldragning görs så kort som möjligt. Eldosor och brytare placeras så att de inte stör det visuella intrycket. Om möjligt placeras det dolt eller invändigt.*
- *Alla synliga monteringsdetaljer och eldragningar skall målas i fasadfärg.*
- *Montage och kabeldragning skall godkännas före montage av KTH GVS/SRF-Fastighetsgrupp.*

